ROADSHOW DE KRACHT VAN DE MBO SOCIAAL WERKER

25 OKTOBER 2023

Conclusie op basis van positieve ervaringen met mbo stagiaires in sociaal werk

Draagvlak en stimulans vanuit alle niveaus binnen een organisatie dragen bij aan het structureel bieden van kwalitatieve stageplaatsen en tevredenheid stagiaires.

Actieagenda: de Kracht van de mbo-sociaal werker

Meer banen en stageplaatsen voor (aankomend) mbo sociaal werkers, betere aansluiting van opleiding en praktijk, en meer samenwerking tussen onderwijs, werkgevers en gemeenten. Dat is waar de Actieagenda zich voor inzet. De Actieagenda *is een samenwerking tussen Albeda College, Aventus, CNV Zorg & Welzijn, DOCK Utrecht, FNV Zorg & Welzijn, Landzaat, MBO Raad, ROC van Amsterdam/ROC van Flevoland, ROC Friese Poort, Summa College, Sociaal Werk Nederland, Sociaal Werk werkt! en Zadkine.*

De kracht van de mbo sociaal werker
De roadshow had met ruim 75 deelnemers een goede opkomst. Van studenten tot directeuren uit het onderwijs, naast kleine 20 werkveld-organisaties uit het brede sociale werkveld uit Rotterdam en Den Haag én met enkele landelijke partners.

Vooral de persoonlijke verhalen raakten. Over kansen krijgen en kansen bieden. Mooi in woord en beeld gebracht door sociaal werker van het jaar Yamina Ayadi, Yassine Abarkane (Stagehuis) Carla Lagendijk (Feyenoord) René Immers (MBO-raad) en Sander Borsboom (sociaal Werker)
Hoe zorgen we ervoor dat deze studenten een goede kans maken tijdens hun studie en loopbaan?

Sander Borsboom | sociaal werker & adviseur

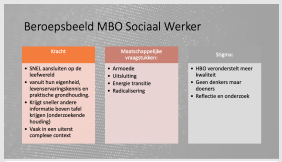

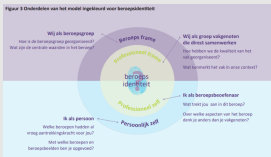

Komen tot een persoonlijk vakmanschap en professionele identiteit

Kennisbronnen:	Specifieke beroepskennis & handelingsrepetoir ->	Oefenen & Reflecteren ->
• Theorie • (Beroeps)praktijk • (Leven)ervaring	• context door hoe je het beroep uitoefent (Ruijters, et al.)	• competentie -> hoe doe ik dat? (Tronto) • Doe ik het goed, het goede en om de juiste reden?

Alles begint bij een goede basis

- Maatschappelijke Impact vraagt ook op alle vlakken bijdragen aan opleidingen, professionaliseren en ontwikkelen
- Beroepsbeeld en maatschappelijke opgave bepaald dit
- Onderwijs <-> Werkveld <-> Overheid

Stagehuis Schilderswijk
Het Stagehuis is laagdrempelig, en gebaseerd op een gelijkwaardige relatie en vertrouwen. Conform de presentiefilosofie van Prof. Dr. Andries Baard, outreachend jongerenwerk en methode van Youth Organizing. Deze werkwijze zorgt ervoor dat projecten en activiteiten worden gestart vanuit de leefwereld en behoefte van de doelgroep.

De positie van Stagehuis Schilderswijk bevindt zich tussen de formele organisaties in de stad en de bewoners op straat. Binnen het netwerk van partners op beide niveaus heeft het Stagehuis een unieke plek gekregen. Deze positie wordt ook wel "Informeel Werker' genoemd.

Contact
Yassine Abarkane -
yassineabarkane@stagehuisschilderswijk.nl

Feyenoord
https://www.feyenoord.nl/maatschappelijk/projecten
De kracht van Feyenoord gebruiken we om met onze sociaal maatschappelijke programma's levens te veranderen.
Om mensen in beweging te brengen. Om bij te dragen aan een betere toekomst voor onze supporters en de inwoners van Rotterdam op het gebied van sport, onderwijs en werk.
Kijk op de website voor informatie over de projecten.

Contact
Carla Lagenwijk – c.lagendijk@feyenoord.nl

Rene Immers | mbo raad

Oorzaken stagetekorten

I. Mismatch vraag en aanbod aan stageplaatsen;
II. Het ontbreekt aan goede begeleiding/begeleidingscapaciteit in het sociaal werk;
III. De sector kent de mbo-opgeleide sociaal werker niet genoeg/voorkeur voor hbo-opgeleiden;
IV. Het ontbreekt aan (duurzaamheid in de) financiële middelen;
V. Factoren die te maken hebben met (ontbrekende competenties van) studenten;
VI. Onderlinge concurrentie in het onderwijs.
VII. Factoren die te maken hebben met de gemeenten (politieke voorkeur is één keer genoemd).

Stagesituatie 2023
- Stagetekort = 637
- Slechts 3 ROC's geen tekort
- 8 opleidingen numerus fixus

Bron: enquete mbo raad over tekort aan stages en numerus fixus

Wat doen scholen er zelf aan?

I. De school stelt een numerus fixus in (en/of leidt studenten door naar een andere studie zoals maatschappelijke zorg)
II. De school ondersteunt studenten actief in het zoeken van stageplaatsen
III. De school activeert het netwerk om stageplaatsen te verkrijgen/legt contact met SBB
IV. De school realiseert intern stageplaatsen voor sociaal werk (leerbedrijf opzetten, stagiaires plaatsen bij andere opleidingsteams)
V. De school start een project met partners

Nut en noodzaak voldoende goede stageplekken studenten mbo-sociaal werker

ROC's Mondriaan, Albeda en Zadkine nodigen je van harte uit voor deze Roadshow, waarin de toegevoegde waarde van de mbo-stagiair sociaal werk voor jouw organisatie centraal staat. Met voorbeelden uit de praktijk en inspirerende sprekers laten we zul. en noodzaak van voldoende goede stageplekken zien. En gaan we mat elkaar op zoek naar oplossingen om deze te realiseren.

Programma
Dagcoordinator: Axel Gaal

Het perspectief Arbeidsmarkt en stageplekken
Alice Mees-Kimes, MBO Raad, en Gitanjali Bhikharie, Landzaat

Praktijk op het podium
Magdalena Grzebelowski, door Kristina Kourkova

Praktijk op het podium
Francesco Delamonica, door Ernst Lagendijk

Interview met Yamina Ayadi
Sociaal Werker 2023, Teamleiderend Ketenzorg

Werktafels stageplekken

Wrap up

Proefcoaat Vakmanschap Sociaal Werk
door Anne Wouters, Wilfjan Clausen

Hagje en drankje

Aanmelden voor 13 oktober 2023 via dit formulier (scan de QR-code)

Wanneer:
25 okt
13:00 - 17:00 uur

Waar:
SOL Huis van de Wijk De Banier
Banierstraat 1, Rotterdam

De Actieagenda 'De kracht van de mbo-sociaal werker' zet zich in voor meer en betere stageplaatsen voor mbo sociaal werk studenten.

Opbrengsten werktafels Roadshow

Aandachtspunten

- **Tekort aan begeleider/begeleidingsuren** bij werkveldpartners/ werkdruk
- **Het toewijzen** van een stageplek **werkt** vaak **niet**.
- **Meerwaarde** nog vaak **onduidelijk**
- **Geen budget** voor stagevergoeding
- **Gebrek aan mbo-stagebegeleiders** als rolmodel
- **Verwachtingen niet vooraf helder**/ onbekendheid
- **Geen training** om MBO-ers te begeleiden.
- **Onderwijs en praktijk** zijn **twee** aparte / losse **werelden**
- **Mismatch van stagedagen/stage-uren,** takenpakket en persoon van de stagiaire.
- **Beeldvorming** over mbo stagiaires
- **Verwachtingen** aan studenten zijn **te hoog**
- **Onvoldoende werknemersvaardigheden**
- **Stagiaires te jong**
- Studenten zijn te veel met hun eigen doelen bezig
- **Motivatie studenten** sluit niet goed aan bij beschikbare stageplekken
- **Concurrentie tussen MZ- en SW-stagiaires** / vissen in dezelfde vijver
- Moet ieder student toelaatbaar zijn?
- **Overbelaste studenten**
- Studenten zien **weinig link tussen school en werkveld**

Dromen / wensen

- Er komt in onderwijs, bij werkgevers en bij aanbestedingen meer oog voor verduurzaming van competenties.
- Ministerie voor Sociale Ontwikkeling met een miljardenbegroting (liefst direct na 22 november).
- Werkveld, onderwijs en overheid denken allemaal in mogelijkheden en kansen in plaats van in knelpunten.
- Overheid investeert in structureel en duurzaam welzijnswerk. Kortdurende initiatieven en projecten zijn zonde van initiatief, tijd en geld.
- Werkveld partners hebben /krijgen tijd voor begeleiding van stagiaires; dit wordt onderdeel van hun takenpakket. Scholing op begeleiding van stagiaires (alle niveaus) wordt aangeboden.

Studenten vragen

- Geef ons de kans
- Biedt meer coachingslessen en meer uitdagingen
- Geef goede/structurele begeleiding
- Een positief team dat in de mbo'er geloofd
- Laat meer los > wij nemen verantwoordelijkheid
- In 1e leerjaar betere voorbereiding op stage
- Fouten mogen maken
- Speel flexibel in op behoefte van studenten

- Het **opbouwwerk** heeft hernieuwde aandacht. Hoe gaan we dit verwerken in de mbo-opleiding? Opbouwwerk zet van oudsher hbo- stagiaires uit. Terwijl mbo'ers deze taak ook kunnen bedienen. Opbouwwerk opnemen in onderwijs.
- Veel studenten **willen zelfstandig ondernemer** worden…zien $ tekens…weten niet de valkuilen/risico's …raken gewend aan het geld…kan gevolg hebben dat zij niet gaan solliciteren voor de diverse vacatures met een bepaald salaris.
- Meer doen aan b**eeldvorming.** Meer info vanuit school naar studenten over sociaal werk.. wat houdt het werk in, welke werkzaamheden, werkzaam in branches, competenties etc…

Wat is nodig om stageplekken te (kunnen) bieden?

- **Kwalitatief goede medewerkers**: sociaal werk mbo/hbo professionals met kennis en ervaring
- Meer **inzage in** organisatie over het **soort werk dat er is voor stagiairs,** door hoeveel mensen dat gedaan moet worden en wat het vraagt van de begeleiding
- **Meer perspectief voor de stagiair** op betaald werk. Van stagiaire naar betaalde baan?
- Minder studenten aannemen bij de opleiding; **selectie bij de poort?**
- Een **lokaal/regionaal netwerk van werkgevers** die samen werken aan de ontwikkeling van kwaliteit van stages. Dit zorgt ook voor beter imago van de mbo stagiaire
- Duidelijkheid voor stagiairs en één lijn met school.
- In kaart brengen welke organisaties geschikt zijn voor 1e,2e, 3e jaars studenten/stage: mogelijkheden in taken en begeleiding / **welke taken en leerprocessen passen bij welke leerbedrijven?**
- **Strengere houding van school**: stage moet echt meetellen om over te kunnen gaan
- Kritisch naar onszelf als stagebegeleiders blijven kijken en aantal zaken zelf beter organiseren
- **Stagebegeleiding** moet bij **werkgevers onderdeel zijn van het beleid**; met een heldere visie en afspraken gericht op kwaliteit voor de organisatie en student. Alle niveaus in de organisatie zijn betrokken en stagebegeleiding is een reguliere taak (met uren) voor professionals. Stagiaires hebben een werkplek en een vast contactpersoon.
- **Onderwijs dat buiten de lijntjes durft te kleuren;** projectstages (jaar 1), teamstages, gastlessen, hybride leren, creatieve manieren om leerervaringen op te doen, flexibiliteit in (lessen op) stagedagen
- **Projectmatig werken in wijklabs / leerwerkgemeenschap** met diversiteit aan stagiaires (mbo, hbo, alle jaren)
- Inzet op **wijkdocenten**: clusteren studenten + school + praktijk in een wijk
- In de eerste weken op de stageplaats **inzetten op werknemersvaardigheden**, bijvoorbeeld met teamactiviteiten en door andere organisaties te bezoeken. Dat voorkomt irritatie, biedt ruimte om een vertrouwensrelatie op te bouwen en vergroot de kans dat de stagiair een goede stage gaat doorlopen.
- Gevarieerd programma aan stagiaires > **alle facetten van het vak leren**
- Experimenteren met **peer-to-peer begeleiding/coaching** van oudere jaars. Denk ook aan communitycoaching
- **Mbo en hbo studenten werken en onderzoeken samen** in de praktijk
- Flexibiliteit om studenten te laten **werken aan studieopdrachten** als er even geen werk voor ze is. Dat neemt de druk bij hun weg en ze besteden hun uren zinvol
- **Stimuleren** dat studenten kennis maken met het **brede sociaal werkveld; niet alleen jeugd- en jongerenwerk**
Hiervoor zijn ook andere stageplekken nodig
- **Stage-taken jeugd/jongerenwerk verbreden**; niet allen cliëntgericht maar ook collectief
- Meer **flexibiliteit binnen organisatie** zelf. Ondanks geen geld, tijd of middelen. Toch stagiair aannemen en een route uitzetten oftewel gewoon uitproberen en beginnen met een stagiair
- Meer van deze bijeenkomsten, om zo **met elkaar in gesprek te blijven**. Heel waardevol. Je bespreekt met elkaar de knelpunten en denkt samen aan verschillende oplossingen
- Een potje voor **stagevergoeding vanuit overheidsgelden/subsidie** voor iedereen (alle organisaties) om ook stagiaires te kunnen begeleiden. Fondsen zoeken, YEST Move
- **Meer samenwerking tussen organisaties en onderwijs**; meer praktijk binnen de schoolmuren, samen projecten oppakken, BPV coördinatie centraal
- **Jaarstage van 2+ dagen per week**, gelijk de inhoud in/ meelopen, uitwisseling ervaringen met stagiaires met andere organisaties na stageperiode
- **Meer stagebezoeken** door opleiding
- **Investeren in BPV coördinatie** op alle fronten